

Toespraak Truïke 21 maart 2018

“Altijd onderweg,
naar mezelf,
laat ik me vinden”

In de nacht, in eenvoud en rust is Truïke naar de overkant gegaan; is zij zoals ze veronderstelde, een klein deeltje van de kosmos geworden. Want Truïke twijfelde aan het bestaan van de God en hemel waarmee zij was opgevoed; er is iets anders, zei ze, noem het het Hogere, het Almachtige, voor mij is het meer iets dat we na onze dood opnieuw en eeuwig opgenomen worden in een schepping die daardoor blijft voortduren. Wij zijn een schakel in de tijd, een klein deel, maar een wezenlijk deel van een immens geheel, wat ons als mens tegelijk ook nederig maakt. Ze wist zich na haar dood met ons verbonden in dit onmetelijk universum. Daar in de diepte ben ik te voelen, zei ze, zal ik steeds aanwezig zijn, wachtend op aanraking.

Eenvoud is wat haar leven typeerde. Eenvoud in allerlei contexten. Zo zijn er de eenvoudige tientallen gedichten die zij maakte, die altijd behoorden te rijmen, ogenschijnlijk zonder veel diepgang, maar ze gebruikte woorden die een verhaal droegen; over de stilte in haar, de misleidende weelde van de wereld, de schoonheid van de schepping, de haast om te leven en de tijdelijkheid van ons bestaan, van haar bestaan vooral. Haar simpele poëzie was een natuurlijke manier om haar boodschap voor velen toegankelijk te maken.

Haar eenvoudige denken, maar met veel diepgang. Want hoe verwonderlijk was het dat zij de complexe visies van haar geliefde filosoof Levinas analyseerde, daar eenvoudige verklaringen voor gaf en deze visies inbracht in haar leven. Haar leven, dat een zoektocht was om haar bestaan te begrijpen en Levinas beschouwde zij daarin als haar leidsman.

Mijn bestaan, vertelde ze, wordt gevormd door de ontmoeting met ieder ander. Ieder ander, maar bij voorkeur zij, die we de geringsten onder ons noemen.

Zij spreken mij aan, zei Truïke, het zijn de onderdrukten, de pechvogels, de ongetalenteerden, had ik niet een van hen kunnen zijn?

Hun weerloosheid deed telkens een beroep op mijn verantwoordelijkheid. Die ontmoetingen waren sleutelmomenten.

In het luisteren naar hun zwijgzaamheid, besepte ik dat mijn leven zonder hen nooit volledig zou worden. Daar groeide ik, daar ontstond mijn menswording.

Dit laatste jaar daalde ik vaak af naar het verleden, ik wist dat ik geen zeeën van tijd meer had, dan zoomde ik in op voorbije details en raakte ik overweldigd door de rijkdom van wat mijn leven is geweest.

Ten slotte nog een paar gedachten in wat jouw woorden zouden kunnen zijn lieve Truiké, nog even om je aan te raken:

Geen bestaan wordt uitgewist,
we verleggen kiezels in het zand,
en geven wortels aan dromen.
Proeven met vreugde en verbazing,
hoe zielen zich verbinden,
harten verzuchten,
dat niets van wat het was,
ooit verloren gaat.